

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 26 Pž-7305/2019-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Maje Bilandžić, sutkinje izjaviteljice i Gorane Aralica Martinović, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja-protutuženika STEČAJNA MASA IZA GERMANE d.o.o. u stečaju, Zagreb, Zeleni dol 6/a, OIB 17767517177 (dalje: tužitelj), kojeg zastupa stečajni upravitelj Mate Balenović iz Zagreba, Zeleni dol 6, protiv tuženika-protutužitelja FRIGO-MPS d.o.o. u stečaju, Cerje (Grad Zagreb) Podolnica 6, OIB:95351987539, kojeg zastupa stečajni upravitelj Slavica Orehovec, OIB: 69855771162, Čakovec, France Prešerna 11/B (dalje: tuženik), radi isplate iznosa od 450.765,48 kn po tužbi i radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine po protutužbi u iznosu od 2.244.348,33 kn, odlučujući o žalbama tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 23. kolovoza 2012., ispravljene rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 19. veljače 2016. i protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1085/16 od 6. listopada 2016., u sjednici vijeća održanoj 26. veljače 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tuženikova žalba od 07. rujna 2012. kao neosnovana i potvrđuje djelomična presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 23. kolovoza 2012., ispravljena rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 19. veljače 2016. u dijelu točke I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi broj Ovr-7/09 od 12. veljače 2009. godine javnog bilježnika Zinke Batušić-Šlogar za dio glavnice od 180.250,00 kn sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 11. lipnja 2010. do isplate i za dio troška ovrhe od 7.000,00 kn i u točki II. izreke presude.

II. Preinačuje se djelomična presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 23. kolovoza 2012., ispravljena rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 19. veljače 2016. u dijelu točke I. njezine izreke u kojem je naloženo tuženiku platiti tužitelju zakonsku zateznu kamatu na iznos od 180.250,00 kn od 1. rujna 2008. do 10. lipnja 2010. i sudi:

Ukida se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi broj Ovr-7/09 od 12. veljače 2009. godine javnog bilježnika Zinke Batušić-Šlogar u dijelu kojim je naloženo tuženiku isplatiti

tužitelju zakonsku zateznu kamatu na iznos od 180.250,00 kn od 1. rujna 2008. do 10. lipnja 2010. i tužbeni zahtjev se u tom dijelu odbija kao neosnovan.

III. Odbija se tuženikova žalba od 14. listopada 2016. kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1085/16 od 6. listopada 2016. u točkama II., III. i V. njezine izreke.

Obrazloženje

Djelomičnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 23. kolovoza 2012., ispravljenom rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 19. veljače 2016., u točki I. izreke presude održan je na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi poslovni broj Ovr-7/09 od 12. veljače 2009. javnog bilježnika Zinke Batušić Šlogar iz Sesveta za dio glavnice od 180.250,00 kn s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 1. rujna 2008. do isplate kao i za dio troška ovrhe od 7.000,00 kn, dok je u točki II. izreke određeno da će se u pogledu protutužbenog zahtjeva odlučiti u konačnoj presudi.

Protiv te presude žalbu je podnio tuženik zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te bitne povrede odredaba parničnog postupka. Tuženik navodi kako je u garantnom roku reklamirao nedostatke na objektu te da po hrvatskim propisima, ukoliko za vrijeme trajanja garantnog roka dođe do reklamacije nedostataka, garantni rok počinje teći iznova od otklanjanja nedostataka te da u konkretnom slučaju nedostaci nikada nisu otklonjeni, garancija nije istekla pa ni tražbina koja je priznata djelomičnom presudom nije dospjela na naplatu kako to tvrdi sud. U žalbi se navodi kako je tuženik na ročištu održanom 20. lipnja 2012. putem punomoćnika istaknuo prigovor da tražbina nije dospjela na naplatu jer garancija nije istekla te da sud o tom prigovoru koji je odlučan za odluku suda nije odlučivao pa se djelomična presuda ne može ispitati jer ne sadrži razloge o odlučnim dokazima i činjenicama. Tuženik navodi da odluka o trošku platnog naloga uopće nije obrazložena pa se ne može ispitati.

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1085/16 od 6. listopada 2016. ukinut je platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi poslovni broj Ovr-7/09 od 12. veljače 2009. javnog bilježnika Zinke Batušić Šlogar iz Sesveta za iznos glavnice od 270.515,48 kn sa zateznom kamatom od 10. rujna 2008. do isplate te je tužbeni zahtjev u tom dijelu odbijen (točka I. izreke), odbijen je tuženik s protutužbenim zahtjevom kojim se traži utvrđenje osnovanosti tražbine tuženika u stečajnom postupku nad tužiteljem u iznosu od 2.244.348,33 kn kao tražbine stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda te se protutužbeni zahtjev odbija (točka II. izreke), naloženo je tuženiku da tužitelju nadoknadi parnični trošak u iznosu od 46.295,00 kn (točka III. izreke), odbijen je tužitelj sa zahtjevom za naknadu daljnjeg troška u iznosu od 253.860,60 kn (točka IV. izreke) te je tuženik odbijen sa zahtjevom za naknadu parničnog troška u iznosu od 186.067,80 kn (točka V. izreke).

Protiv točaka II., III. i V. izreke te presude tuženik je podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i odluke o troškovima parničnog postupka. Tuženik navodi kako

je tužitelja u sudskom postupku nakon otvaranja stečajnog postupka zastupao odvjetnik Braje, koji ima prijavljeno potraživanje protiv tužitelja, a koje potraživanje je odbijeno te da je dozvoljavajući odvjetniku Braje da zastupa tužitelja sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a jer stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba. Tuženik navodi da je sud protutužbeni zahtjev tuženika odbio bez ulaženja u meritum spora jer je zaključio da se radi o zastari jer je tuženik podneskom od 10. ožujka 2013. promijenio pravnu osnovu spora, a budući da je primopredaja radova izvršena 10. lipnja 2008., protekao je zastarni rok od tri godine. U žalbi se navodi da je sud do takvog zaključka došao iako je na ročištu održanom 20. ožujka 2013. rješenjem dopustio preinaku protutužbenog zahtjeva unatoč protivljenju tužitelja. Dalje se navodi da je čl. 192. st. 3. ZPP-a propisano da tužba nije preinačena ako je tužitelj promijenio pravnu osnovu spora te da ako sud smatra da je promijenjena pravna osnova spora, onda se nije radilo o preinaci, a sukladno citiranoj zakonskoj odredbi ne može se uopće raditi o zastari jer se odredbe o zastari ne primjenjuju na promjenu pravne osnove. Također, da sud zanemaruje činjenicu da je dio tužbenog zahtjeva ostao nepromijenjen pa se obrazloženje odluke ne može odnositi na taj dio protutužbenog zahtjeva, čime je počinjena povreda iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a.

Žalbe nisu osnovane.

Pobijane presude ispitane su sukladno odredbama čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 631.015,48 kn, od kojih se 360.500,00 kn odnosi na račun broj 30082008 od 30. kolovoza 2008. s osnove građevinskih radova na objektu u Sesvetama na adresi Kašinska 19 i 19/1, a iznos od 270.515,48 kn na račun broj 06092008 od 06. rujna 2008. s osnove naknadnih građevinskih radova na objektu u Sesvetama na adresi Kašinska 19 i 19/1.

Prvom djelomičnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 11. ožujka 2010. odlučeno je o zahtjevu tužitelja za isplatu iznosa od 180.250,00 kn koji iznos je utužen po osnovi dijela neplaćenog računa broj 30082008 od 30. kolovoza 2008., a na koju presudu je tuženik uložio žalbu koja je odbijena odlukom ovog suda poslovni broj Pž-4720/10 od 4. veljače 2014.

Drugom djelomičnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1076/09 od 23. kolovoza 2012. odlučeno je o zahtjevu tužitelja za isplatu iznosa od 180.250,00 kn koji iznos je utužen po osnovi dijela neplaćenog računa 30082008 od 30. kolovoza 2008.

Trećom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1085/16 od 6. listopada 2016. odlučeno je o isplati iznosa od 270.515,48 kn kojega je tužitelj zaračunao u računu broj 06092008 od 6. rujna 2008. za izvođenje naknadnih građevinskih radova na objektu Kašinska 19 i 19/1, Sesvete i o protutužbenom zahtjevu za utvrđenje osnovanosti osporene tražbine u iznosu od 2.244.348,33 kn koju tuženik potražuje protutužbom s osnova naknade štete zbog zakašnjenja i umanjene vrijednosti radova iz ugovora o građenju. Na ročištu održanom dana 9. lipnja 2016. tuženik je pojasnio kako se navedeni iznos odnosi na

971.979,66 kn po osnovi naknade štete, na obračunate zakonske zatezne kamate na tu glavnici u iznosu od 1.094.842,57 kn i na parnični trošak iz ovog postupka u iznosu od 186.067,80 kn.

U odnosu na žalbu protiv djelomične presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1067/09 od 23. kolovoza 2012.:

Iz obrazloženja presude proizlazi da je prvostupanjski sud već prilikom donošenja ranije djelomične presude uvidom u Ugovor o izvođenju radova od 25. rujna 2006. iz čl. 18. istog utvrdio da tužitelj kao izvođač odgovara za skrivene nedostatke u roku od 2 godine od dana primopredaje pod uvjetom da ga naručitelj obavijesti o istima. Sud je nadalje utvrdio da je primopredaja objekta izvršena 10. lipnja 2008. pa rok od 2 godine ističe 10. lipnja 2010. Nadalje, da je prema okončanom obračunu od 19. kolovoza 2008. kojim je utvrđena razlika od 360.500,000 kn u korist tužitelja u točki 3. određeno da će se ista isplatiti u dva dijela i to 50% do svibnja 2009., a ostatak po isteku garancije. Sud iz svega navedenog izvodi zaključak da je garancija istekla 10. lipnja 2010. godine pa je tada dospio na naplatu i preostali dio duga iz okončanog obračuna zbog čega su ispunjeni uvjeti da se prihvati zahtjev tužitelja za donošenje djelomične presude.

Suprotno tuženikovim žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je preostali iznos od 180.250,00 kn dospio 10. lipnja 2010.

Naime, iz stanja spisa, odnosno iz okončanog obračuna od 19. kolovoza 2008. (str. 28. spisa) proizlazi da je istim u točki 2. utvrđena razlika od 360.500,00 kn, dok je u točki 3. istog određeno da će se ista isplatiti u dva dijela, i to 50% do svibnja 2009., a ostatak po isteku garancije. Također, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da je primopredaja objekta izvršena 10. lipnja 2008., što je vidljivo iz zapisnika o primopredaji (str. 27. spisa). Ugovorom o izvođenju radova od 25. rujna 2006. (str. 10. do 15. spisa) kojega su sklopili tužitelj u svojstvu izvođača i tuženik u svojstvu naručitelja u čl. 18. je ugovoreno da izvođač odgovara za skrivene nedostatke koji se pokažu u roku od 2 godine od dana primopredaje objekta. Stoga, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je rok od 2 godine istekao 10. lipnja 2010. pa da je tada dospio na naplatu i preostali dio duga iz okončanog obračuna.

Iz stanja spisa proizlazi da je tuženik u prigovoru protiv rješenja o ovrsi naveo kako je zahtjev za izdavanje uporabne dozvole predao 28. rujna 2007. te da istu nije uspio ishoditi jer izvođač radova nije izveo sve potrebne radove te nije dostavio nikakvu dokumentaciju niti ateste, kao i da je isti jedva uspio ishoditi uvjerenje za uporabu građevine te da će svi eventualni problemi s objektom teretiti tuženika kao investitora. Nadalje, tuženik navodi da radi namjernog kašnjenja u izgradnji od dvanaest mjeseci te ugradnji nekvalitetnih materijala tereti tužitelja za iznos od 475.665,05 kn, a uzimajući u obzir da dug tuženika prema tužitelju iznosi 360.500,00 kn, tuženik je u obvezi prema tužitelju iznos od 115.165,05 kn. Tuženik potražuje sljedeće iznose s osnove naknade štete radi zakašnjenja: 329.760,00 kn na ime kupoprodajne cijene iz Aneksa ugovora o kupoprodaji nekretnina, 16.525,35 kn s osnove poreza na promet nekretnina, 8.000,00 kn koji je isplatio Emi i Djevalu Durakoviću radi kašnjenja, 1.043,10 kn radi kupnje tuš kabine radi kašnjenja, 1.250,00 kn isplaćen za ugradnju venecijanera Ani Prelog i Emi i Djevalu Durakoviću budući da prozori nemaju rolete, a u troškovniku su predviđene, 488,00 kn za popravak ulaznih vrata stanova D1 i B2 obzirom da

se izvođač radova oglašuje na zahtjeve za popravak u garantnom roku te iznos od 118.598,60 kn kojeg potražuje s osnove umanjena radi ucjenjivanja.

Takvi navodi tuženika iz prigovora protiv rješenja o ovrsi predstavljaju zahtjev za sniženje naknade odnosno naknadu štete istaknut sukladno čl. 606. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08; dalje: ZOO), kojega je isti istaknuo u odnosu na tužiteljev zahtjev za isplatu cijene za izvedene radove.

Prvostupanjski sud u obrazloženju presude nije uzeo u obzir odredbu čl. 606. st. 2. ZOO-a na koju sadržajno ukazuje tuženik te je u tom dijelu pogrešno primijenio materijalno pravo, a također i obrazloženje presude ne sadrži razloge o tom tuženičkom prigovoru pa je pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a.

Međutim, budući da je bitne činjenice u konkretnom slučaju moguće utvrditi na temelju isprava u spisu, koristeći se ovlastima iz čl. 373.a st. 1. i 3. t. 2ZPP-a, valjalo je odbiti žalbu te potvrditi pobijanu presudu u pobijanim točkama izreke.

Naručitelj koji je izvođača na vrijeme obavijestio o nedostacima izvršenog djela gubi svoja prava nakon isteka dvije godine od učinjene obavijesti, ali i nakon isteka toga roka naručitelj ima pravo, ako je o nedostacima pravodobno obavijestio izvođača, prigovorom protiv izvođačeva zahtjeva za isplatu naknade istaknuti svoj zahtjev na sniženje naknade i naknadu štete (čl. 606. st. 1. i 2. ZOO-a).

Kad obavljeni posao ima nedostatak zbog kojeg djelo nije neuporabljivo odnosno kad posao nije obavljen u suprotnosti s izričitim uvjetima ugovora, naručitelj je dužan dopustiti izvođaču da nedostatak otkloni (čl. 610. st. 1. ZOO-a), naručitelj može odrediti izvođaču primjereni rok za otklanjanje nedostataka (st. 2.), a ako izvođač ne otkloni nedostatak do isteka tog roka, naručitelj može, po svom izboru, otkloniti nedostatak na račun izvođača ili sniziti naknadu ili raskinuti ugovor (st. 3.). Naknada se snižava u razmjeru između vrijednosti djela bez nedostatka u vrijeme sklapanja ugovora i vrijednosti koji bi imalo u to vrijeme djelo s nedostatkom (čl. 611. ZOO-a).

Pregledom sadržaja elaborata nalaza i mišljenja Dragutina Gergelya, sudskog vještaka za graditeljstvo i procjenu nekretnina, iz travnja 2013. (str. 1044. do 1063. spisa) kojeg ovaj sud prihvaća kao stručno, detaljno i logično, mogu se uočiti sljedeća njegova utvrđenja:

- iz stanja spisa kao i dobivene dokumentacije nije moguće sa sigurnošću zaključiti kada je tužitelj uveden u posao, odnosno kada je započeo s izvođenjem radova iz razloga što nema zapisnika o uvođenju u posao, kao niti građevinskog dnevnika, a također niti u zapisniku o primopredaji kao niti u okončanom obračunu nigdje nije naznačeno kašnjenje te je mišljenja da tužitelj ne bi bio u cijelosti odgovoran za zakašnjenje od preko 2 godine kako je to navedeno u Aneksu ugovora o kupoprodaji nekretnine pa u odnosu na iznos od 329.760,00 kn koji tuženik potražuje s osnove Aneksa ugovora o kupoprodaji nekretnina i iznos od 16.525,35 kn s osnove poreza na promet nekretnina vještak je mišljenja da tužitelj ne bi bio u cijelosti odgovoran, to tim više što Ugovorom o kupoprodaji nekretnina od 16. svibnja 2005. nije točno određen rok isplate preostalog dijela u iznosu od 95.000,00 EUR,

- iz zapisnika o primopredaji radova koji je sastavljen i potpisan po ovlaštenim osobama obje strane te nadzornog inženjera 10. lipnja 2008. proizlazi da su radovi dovršeni, a da će se okončanim obračunom utvrditi umanjene vrijednosti radova za kvalitetu i rokove

- okončanim obračunom od 19. kolovoza 2008., a koji je potpisan od strane ovlaštenih osoba obje ugovornih strana, odbijen je iznos od 434.153,00 kn s naznakom „razlika u cijeni ugrađenog materijala“ te je temeljem toga vještak mišljenja da taj iznos predstavlja umanjenu vrijednost zbog ugradnje nekvalitetnijeg materijala i radova izvedenih protivno projektu i troškovniku, a to tim više jer se stranke u daljnjem okončanom obračunu od 30. kolovoza 2008. pozivaju na okončani obračun od 19. kolovoza 2008.,

- za isplate iznosa od 8.000,00 kn Emi i Djevalu Durakoviću radi kašnjenja, a prema zahtjevu i isplati od 11. travnja 2008., iznosa od 1.043,10 kn s osnove kupnje tuš kabine Ani Prelog radi kašnjenja te iznosa od 1.250,00 kn s osnove ugradnje venecijanera Ani Prelog i Emi i Djevalu Durakoviću jer prozori nemaju rolete, a u troškovniku su predviđene, vještak se ne može očitovati jer sudskom spisu nedostaju ugovori o kupnji stanova pa se ne zna pod kojim uvjetima i kakvim rokovima su kupljeni stanovi,

- za iznos od 488,00 kn s osnove popravka ulaznih vrata stanova D1 i B obzirom da se izvođač radova oglašio na zahtjeve za popravak u garantnom roku, vještak navodi kako isti iznos ne bi predstavljao štetu, već bi to bila reklamacija,

- za iznos od 118.598,60 kn zbog ucjenjivanja i ostalog vještak se ne može očitovati jer ocjenjivanje bilo kakve ucjene prelazi kompetencije vještaka,

- kako u primopredajnom zapisniku, tako i u konačnom obračunu, nigdje nije naznačeno da postoje određena nesuglasja (rok, način, obračuna, ugovorna kazna i sl.), mišljenja je da je tim okončanim obračunom sve obuhvaćeno, naročito u pogledu nekvalitete ugrađenog materijala (razlike u cijeni) jer je ta razlika odbijena, a za rok i ostalo nije uopće nigdje naznačeno.

Osim općih uvjeta ugovora i njihove razrade u ZOO-u, koji se kao hrvatski pozitivni propisi primjenjuju na sve ugovore obveznog prava, na ugovore o građenju primjenjuju se i Posebne uzance o građenju („Službeni list SFRJ“ broj 18/77 i 29/78, „Narodne novine“ broj 53/91 i 35/05, dalje: Posebne uzance o građenju). Primjena Posebnih uzanci o građenju dobila je svoju primjenu u Zakonu o obveznim odnosima iz 2005. godine kada je ponovno određeno da se isti primjenjuju među trgovcima, ako izriekom ili prešutno njihova primjena nije isključena. Zakon o obveznim odnosima u čl. 12. propisuje primjenu običaja i prakse. Dakle, pretpostavlja primjenu običaja i uzanci neovisno jesu li one posebno ugovorene, s obzirom na to da se radi o ugovoru iz 2006. godine primjenjuju se u konkretnom slučaju jer istim ugovorom njihova primjena nije isključena.

Posebna uzanca br. 116. utvrđuje da se konačnim obračunom raspravljaju odnosi između ugovaratelja i utvrđuje se izvršenje njihovih međusobnih prava i obveza iz ugovora. Konačan obračun obavlja se nakon primopredaje izvedenih radova, te se završava s radom na njemu u roku od 60 dana od dana primopredaje. Konačnim obračunom obuhvaćaju se svi radovi izvedeni na temelju ugovora, uključujući i nepredviđene i naknadne radove što ih je izvođač bio dužan ili ovlašten izvesti, bez obzira na to jesu li radovi obuhvaćeni privremenim situacijama.

Posebna uzanca br. 119. propisuje da konačni obračun sadrži osobito: 1) vrijednost izvedenih radova prema ugovorenim cijenama; 2) iznos razlika u cijeni; 3) iznos isplaćen po osnovi situacija; 4) konačan iznos koji izvođač treba da primi ili vrati prema nespornom dijelu

obračuna; 5) iznos cijene koji naručilac zadržava za otklanjanje nedostataka; 6) podatak je li objekt završen u ugovorenom roku, a ako nije, koliko je rok prekoračen; 7) podatak o tome koji ugovarač, po kojoj osnovi i u kojem iznosu zahtijeva naplatu ugovorne kazne i naknade štete te njihove osporene i neosporene iznose; 8) ukupnu cijenu izvedenih radova; 9) podatke o drugim činjenicama o kojima nije postignuta suglasnost ovlaštenih predstavnika ugovarača.

Iz zapisnika o primopredaji radova (str. 27. spisa) kojeg su potpisali zakonski zastupnici tužitelja i tuženika, proizlazi da će se okončanim obračunom utvrditi možebitno umanj enje vrijednosti radova za kvalitetu i rokove. Nadalje, iz okončanog obračuna Kašinska ulica 19 i 19/1 od 19. kolovoza 2008. (str. 28. spisa), proizlazi da razlika u cijeni ugrađenog materijala iznosi 434.153,00 kn. Nadalje, iz okončanog obračuna Kašinska ulica 19 i 19/1 od 30. kolovoza 2008. (str. 40. spisa) proizlazi da će se u odnosu na obračun od 19. kolovoza 2008. sporazumno umanj iti vrijednost stanova A, A1 i A2 obzirom na stanje izgrađenosti na iznos od 1.571.891,01 kn, a vrijednost radova izvođača Germane d.o.o. na iznos od 1.932.391,01 kn te Frigo-Mps d.o.o. ostaje u obvezi po stavci za iznos 360.500,00 kn.

Zastupnik po zakonu tuženika potpisao je okončani obračun od 19. kolovoza 2008., kao i okončani obračun od 30. kolovoza 2008. te s obzirom na to da iz okončanog obračuna od 19. kolovoza 2008. proizlazi da razlika u cijeni ugrađenog materijala iznosi 434.153,00 kn, a da je okončanim obračunom od 30. kolovoza 2008. sporazumno umanj ena vrijednost stanova obzirom na stanje izgrađenosti, ocjena je ovog suda kako je tuženikov zahtjev za sniženje cijene odnosno naknadu štete postavljen sukladno čl. 606. st. 2. ZOO-a neosnovan.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 373.a ZPP-a, presuđeno je kao u točki I. izreke drugostupanjske presude.

Međutim, ispitavši pobijanu presudu po službenoj dužnosti kroz pravilnost primjene materijalnog prava, žalbeni sud nalazi da je prvostupanjski sud u odnosu na tijek zateznih kamata na glavicu pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odredio tijekom zatezne kamate na iznos od 180.250,00 kn od 1. rujna 2008. obzirom da je navedeni iznos dospio na naplatu 10. lipnja 2010. pa je tuženik u zakašnjenju tek od 11. lipnja 2010. te je od toga dana dužan platiti zakonsku zateznu kamatu.

Tužitelju pripada pravo na zateznu kamatu na dosuđeni iznos od 180.250,00 kn koja teče od zakašnjenja u ispunjenju novčane obveze (čl. 29. st. 1. ZOO-a).

Također, u odnosu na žalbeni navod tuženika da odluka o trošku platnog naloga nije obrazložena valja reći kako sukladno čl. 165. ZPP-a u djelomičnoj presudi sud može izreći da se odluka o troškovima ostavlja za kasniju presudu, osim ako se kod djelomične presude ne radi o slučaju iz čl. 164. st. 5. ZPP-a, što ovdje nije slučaj.

Stoga, na temelju odredbe članka 373. točke 3. ZPP-a, odlučeno je kao u točki II. izreke.

U odnosu na žalbu protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1085/16 od 06. listopada 2016.:

U prvom redu, tuženiku se napominje da, zbog toga što punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, žalbu može izjaviti samo stranka koje se ti nedostaci tiču (čl. 354. st. 3. ZPP-a). Dakle, tuženik nije ovlašten pobijati presudu zbog eventualnih nedostataka u zastupanju tužitelja.

Prvostupanjski sud je stava da je protutužbeni zahtjev tuženika koji se odnosi na štetu radi kašnjenja u izgradnji novopostavljeni zahtjev za štetu podnesen sudu 18. ožujka 2013. i da se radi o izmijenjenom zahtjevu i njegovom osnovu u odnosu na ranije zatraženu štetu koja je zatražena kao razlika u cijeni kupljenog zemljišta od treće osobe, poreza na tu razliku, isplate izvršene kupcima stanova za popravke ili zamjenu sanitarija, roleta i vrata te razliku u dogovorenoj cijeni kvadrata stanova koji su dati tužitelju u kompenzaciju za snošenje troškova izgradnje pa zaključuje da je tužiteljev prigovor zastare osnovan budući da je konačni protutužbeni zahtjev po novom osnovu postavljen u podnesku tužitelja od 10. ožujka 2013., iako je primopredaja radova izvršena dana 10. lipnja 2008. pa je protekao zastarni rok od tri godine, obrazlažući da zastara takvog vida štete nastupa u roku od tri godine, računajući od primopredaje objekta, a temeljem odredbe čl. 230. st. 3. u vezi s čl. 228. st. 1. i 2. ZOO-a. S obzirom na to da je tuženik u ovoj parnici izvršio preinaku protutužbe, a što je od odlučnog značaja za ocjenu osnovanosti tužiteljevog prigovora zastare, a time i osnovanosti protutužbenog zahtjeva, potrebno je ocijeniti je li došlo do preinake protutužbenog zahtjeva.

Sukladno odredbi čl. 191. st. 1. ZPP-a, preinaka tužbe jest promjena istovjetnosti zahtjeva, povećanje postojećeg ili isticanje drugog zahtjeva uz postojeći, dok je stavkom 3. istog članka propisano da tužba nije preinačena, između ostalog, ako je tužitelj promijenio pravnu osnovu tužbenog zahtjeva.

Pitanje zastare preinačenog dijela tužbenog zahtjeva ocjenjuje se samostalno, slijedom čega je za ocjenu nastupa zastare za tražbinu na koju se odnosi preinaka odlučan dan preinake tužbe, a ne dan podnošenja tužbe.

Sukladno čl. 230. st. 3. ZOO-a tražbina naknade štete nastale povredom ugovorne obveze zastarijeva za vrijeme određeno za zastaru te obveze.

Međusobne tražbine iz trgovačkih ugovora o prometu robe i usluga, odnosno ugovora koje sklope trgovac i osoba javnog prava o prometu robe i usluga te tražbine naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima zastarijevaju za tri godine (čl. 228. st. 1. ZOO-a).

Iz spisa proizlazi da je podneskom od 5. svibnja 2009. tuženik podnio protutužbu radi isplate iznosa od 815.165,05 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 20. kolovoza 2008. do isplate, od čega potražuje iznos od 700.000,00 kn s osnove umanjene vrijednosti objekta, ugradnje loših materijala, umjesto onih predviđenih projektom i troškovnikom, kao i kvalitete izvedenih radova te iznos od 115.165,05 kn s osnove izmakle koristi zbog prodaje stanova po nižim cijenama. Dodatno, u podnesku tuženik iznosi činjenične navode kojima pojašnjava kako izvođač nije izvršio ugovorene radove u roku pa da je time tuženiku počinjena šteta, da je tuženik izvršio isplate određenih iznosa stanarima s osnove popravaka u stanovima, no u petitu protutužbenog zahtjeva ne postavlja zahtjev za isplatu iznosa s osnove naknade štete zbog zakašnjenja, isplata koje je izvršio stanarima i za popravak vrata, obzirom da iznos od 815.165,05 kn koji tuženik potražuje obuhvaća zbroj iznosa od 700.000,00 kn s osnove umanjene vrijednosti objekta te iznosa od 115.165,05 kn s osnove izmakle koristi.

Iz stanja u spisu proizlazi da je podneskom od 18. ožujka 2013. predanim na ročištu održanom 20. ožujka 2013. tuženik preinačio protutužbeni zahtjev na način da potražuje isplatu iznosa od 971.979,66 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 20. kolovoza 2008., od čega iznos od 856.314,61 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova (uključuje iznos od 700.454,60 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova te na navedeni iznos obračunava PDV 22% u iznosu od 155.860,01 kn), a iznos od 475.665,05 kn s osnove visine štete radi kašnjenja, isplate stanarima i popravak vrata, navodeći kako stoga njegovo potraživanje iznosi sveukupno 1.331.979,66 kn. Međutim, tuženik umanjuje navedeno potraživanje za iznos od 360.000,00 kn za koji iznos je tuženik u obvezi prema tužitelju pa stoga protutužbom potražuje iznos od 971.979,66 kn.

Stoga je pogrešno prvostupanjski sud utvrdio da je prvotni protutužbeni zahtjev postavljen s osnove naknade štete zbog zakašnjenja pa da je došlo do promjene istovjetnosti zahtjeva u odnosu na preinačeni protutužbeni zahtjev, a time je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a jer je obrazloženje odluke proturječno ispravama u spisu.

Iz toga proizlazi da je tuženik preinačio protutužbu povećanjem zahtjeva za isplatu iznosa s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova tako da umjesto dotadašnjih 700.000,00 kn potražuje iznos od 856.314,61 kn. Također, pored navedenog, tuženik je promijenio istovjetnost protutužbenog zahtjeva obzirom da u podnesku od 18. ožujka 2013. prvi put ističe zahtjev za isplatu iznosa od 475.665,05 kn s osnove naknade štete zbog zakašnjenja, isplata stanarima i popravka vrata.

Naime, zahtjev za isplatu iznosa od 700.000,00 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova tuženik je postavio već u prvotnom zahtjevu po protutužbi, no podneskom od 18. ožujka 2013. povećao je zahtjev na način da umjesto potraživanja dotadašnjih 700.000,00 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova potražuje iznos od 856.314,61 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova (700.454,60 kn s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova te je na navedeni iznos obračunao PDV 22% u iznosu od 155.860,01 kn što ukupno iznosi 856.314,61 kn). Stoga, ovaj sud ne prihvaća zaključak prvostupanjskog suda o tome da je tuženik preinačio protutužbu u cijelosti pa je pogrešan stav prvostupanjskog suda kada navodi kako je protutužbeni zahtjev tuženika podnesen sudu dana 18. ožujka 2013. novopostavljeni zahtjev i da se radi o izmijenjenom zahtjevu i njegovom osnovu u odnosu na ranije zatraženu štetu. Primopredaja radova izvršena je 10. lipnja 2008., a protutužba je podnesena 5. svibnja 2009., pa je prigovor zastare tuženika valjalo odbiti kao neosnovan u odnosu na dio zahtjeva koji se odnosi na isplatu iznosa od 700.000,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamata s osnove konačnog umanjenja vrijednosti radova jer je isti postavljen već u protutužbi podnesenoj 5. svibnja 2009. pa nije protekao zastarni rok od tri godine.

Zahtjev za isplatom iznosa od 475.665,05 kn s osnove visine štete radi kašnjenja, isplate stanarima i popravak vrata prvi put je postavljen 20. ožujka 2013., a okončani obračun je sačinjen 30. kolovoza 2008. pa je protekao zastarni rok od 3 godine, stoga je pravilna ocjena prvostupanjskog suda da je u tom dijelu nastupila zastara.

Prema ocjeni ovog suda, tuženik je konačnim protutužbenim zahtjevom u dijelu u kojemu potražuje iznos od 856.314,61 kn s osnove konačnog umanjjenja vrijednosti radova, postavio zahtjev za sniženje naknade u smislu čl. 606. st. 2. ZOO-a.

U tom smislu valja reći kako primjena odredbe čl. 606. st. 2. ZOO-a dolazi u obzir samo u slučaju isticanja prigovora za smanjenje naknade odnosno naknadu štete uperenog protiv izvođačevog zahtjeva za isplatu naknade.

S obzirom na to da nakon proteka roka od godine dana od obavijesti naručitelj može samo prigovorom protiv izvođačevog zahtjeva za isplatu naknade istaći svoje pravo na sniženje naknade i na naknadu štete, tuženik nije mogao podnijeti protutužbu (osobito ne u iznosu većem od tužiteljevog zahtjeva za isplatu naknade) za isplatu određenog iznosa s osnove zahtjeva za sniženje naknade, nego se takav zahtjev može isticati jedino protiv izvođačevog zahtjeva za isplatu naknade za izvršene radove, a isti ne može biti predmetom samostalnog zahtjeva za isplatu. Ovo stoga što protutužbenim zahtjevom tuženik ostvaruje protiv tužitelja samostalan tužbeni zahtjev. Međutim, sud je o zahtjevu za sniženje naknade odnosno naknadu štete postavljenom od strane tuženika u prigovoru protiv rješenja o ovrsi odlučio koristeći se ovlastima iz čl. 373.a ZPP-a prilikom odlučivanja o žalbi na djelomičnu presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni brojo P-1067/09 od 23. kolovoza 2012.

U odnosu na žalbene navode tuženika da tužitelj kao izvođač radova nije vodio nikakvu tehničku dokumentaciju o gradnji, da je izgradio devet stanova bez ikakve tehničke podloge te da se ne zna koje je materijale i u kojim količinama ugrađivao te da je nerazumljivo zašto sud nije odobrio dodatno vještvo kako bi ustanovio tko je odgovoran za nepostojanje uporabne dozvole, valja reći kako činjenica nepostojanja uporabne dozvole, ne znači samo po sebi postojanje odgovornosti tužitelja za neizdavanje iste.

Sud odlučuje o tome koje će od predloženih dokaza izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica (čl. 220. st. 2. ZPP-a). Kada je riječ o izvođenju dokaza vještačenjem, sudjelovanje u izvođenju tog dokaza ili raspravljanje o rezultatima vještačenja svodi se na ovlaštenje stranaka da prigovaraju nalazu i mišljenju vještaka, odnosno da vještaku, u smislu čl. 302. st. 2. ZPP-a, po odobrenju suca, neposredno postavljaju pitanja. Ostvarenje tog procesno pravnog ovlaštenja stranaka u ovom postupku sud je omogućio na način što je prigovore tuženika dostavio vještaku i vještak se na njih obrazloženo izjasnio na ročištu te odgovarajući na pitanja stranaka tijekom saslušanja vještaka. Ovaj sud ne nalazi nikakve nedostatke u nalazu i mišljenju vještaka koji bi iziskivali potrebu provođenja dopunskog vještačenja. Stoga, suprotno tužnikovim žalbenim navodima, pravilno je prvostupanjski sud odbio prijedlog tuženika za provođenjem dodatnog vještačenja na okolnost umanjene vrijednosti radova zbog nedostatka uporabne dozvole.

Također, na pravilnost pobijane presude nema utjecaj žalbeni navod tuženika kada navodi da je vještačenje neophodno u ovoj fazi kada je propisana legalizacija svih objekata u Republici Hrvatskoj da bi se znalo tko je odgovoran i tko će plaćati ishodenje takve dozvole. Neishodenje uporabne dozvole ne znači nužno da je razlog istog nedostatak na građevini.

Žalbu protiv odluke o troškovima tuženik nije obrazložio. Ispitujući po službenoj dužnosti primjenu materijalnog prava ovaj sud nalazi da je odluka o trošku pravilno donesena

na temelju odredbe čl. 154. st. 1. ZPP-a. Tuženik se ne žali na pojedine stavke troška niti glede osnove niti glede visine.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a, odlučeno je kao u točki III. izreke drugostupanjske presude.

Zagreb, 26. veljače 2020.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać

Broj zapisa: **17894-61d93**

Kontrolni broj: **0cc42-3a1c7-b4c62**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=KAMELIJA PARAĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.